

KARJALAISEN KÄSITYÖN PÄIVÄ NAUTELANKOSKEN MUSEOSSA LIEDOSSA LAUANTAINA 4.7.2026 KLO 13–16

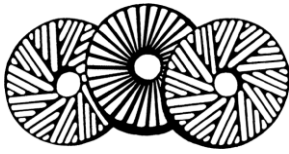
Turun Karjalaseuran Käspaikkakerhon taitajat *Tuula Ahtiainen* ja *Helena Nurmela* valmistavat perinteisiä karjalaisia käsityöitä **lauantaina 4.7.2026 klo 13–16 Liedossa Nautelankosken museon myllärintuvassa** (Nautelankoskentie 40, Lieto As.).

Kinnasneulatekniikka on ollut Suomessa käytössä jo ainakin rautakaudella. Tekniikka kiinnostaa joka vuosi karjalaisen käsityöpäivän kävijöitä, tänä vuonna kinnasneulalla neulotaan kauluria ja sukkia. Uutena esiteltävänä tekniikkana on *virvittäin ompelu*, jolla on koristeltu muun muassa kansallispukujen paitoja. Mukana on lisäksi *ketjuvirkkaus-* ja *etupistokirjontatöitä*, eli niihinkin pääsee tutustumaan. Museossa on mahdollisuus seurata käsityöiden tekoa, kysellä tekniikoista ja halutessaan myös itse niitä kokeilla. Esillä on paljon karjalaisia käsityöitä sekä niihin liittyvää kirjallisuutta.

Ahtiainen ja Nurmela ovat molemmat Turun Karjalaseuran Käspaikkakerhon aktiiveja ja ainoita edelleen mukana olevia perustajajäseniä. Käspaikkakerho ylläpitää perinteisiä karjalaisia käsityömuotoja ja yrittää myös löytää tapoja käyttää vanhoja tekniikoita uudella tavalla. Käspaikkakerhon lisäksi Ahtiainen ja Nurmela kuuluvat Luostarinmäen museokorttelin Kultaisen Omenan Kiltaan ja ovat työskennelleet useita vuosia museossa perinnekäsityöitä tehden. Ahtiainen on opettanut vanhoja käsityötekniikoita ja esimerkiksi kirjoittanut tykkimysyksiä, Nurmela on tehnyt muun muassa käpypitsiä eli frivoliteeta.

Virvittäin ompelu

Virvittäin ompelu on vanha karjalainen geometrinen kirjontatekniikka, jossa kuvio muodostetaan alueen laidasta laitaan ommelluilla etupistoilla. Etupistojen langat asettuvat tiiviisti vierekkäin ja muodostavat lähes kokonaan kankaan peittäviä pintoja. Virvittäin ompelulla on koristeltu Kannaksen ja Inkerinmaan äyrämöisten kansallispukujen rekkopaitoja eli naisten paitojen kauluksen alla olevia etumuksia. Rekot on ommeltu useimmiten vetopoimutetun pellavakankaan poimuharjoihin pääasiassa punaisilla tai oransseilla villalangoilla. Virvittäin ompelulla on voitu koristella myös kansallispukupaitojen pänteitä, hihansuita ja olkapäitä. Kirjonnassa on käytetty myös pellavalankoja.

Etupistokirjonta ja ketjuvirkkaus

Karjalainen etupistokirjonta eli Karjalan kirjonta on luotosompelua, jossa pistot näyttävät samanlaisilta kankaan oikealla ja nurjalla puolella. Tyypillistä karjalaista kirjontaa ovat punaisella langalla valkoiselle pellava- tai puuvillakankaalle tehdyt kukka-, lintu-, elämänpuu- ja ihmisaiheet sekä geometriset kuviot. Tunnetuin Karjalan kirjonnalla koristeltu tekstiili lienee käsipaikka, joka on pitkä ja kapea pyyheliina.

Ketjuvirkkaus tehdään kankaalle piirrettyä viivaa myöden. Lanka poimitaan kankaan alta ja vedetään langan päällä olevan silmukan läpi. Ketjuvirkkaus on ompelua nopeampaan, jos kangas ja koukku ovat tekniikkaan sopivia. Ketjuvirkkausta tehdään usein esiliinojen, käsipaikkojen, verhojen ja pöytäliinojen päihin. Tyypillisiä kuvioita ovat kasviaiheet ja kukkilintu.

Karjalaiset Liedossa

Toisen maailmansodan seurauksena Lietoon saapui noin 1 000 evakkoa luovutetun Karjalan alueilta Johanneksesta, Uudeltakirkolta, Koivistosta sekä Kurkijoelta. Eniten Lietoon saapui uusia asukkaita Johanneksesta ja Uudeltakirkolta. Liedon väestöstä lähes viidesosa oli tuolloin kotoisin Karjalasta. Nykyään Liedon Karjalaseura ry:een kuuluu Karjalasta Lietoon evakkona muuttaneiden lisäksi muita karjalaistaustaisia tai Karjalasta ja karjalaisuudesta kiinnostuneita lietolaisia. Karjalaseura on tehnyt yhteistyötä Liedon museon kanssa usean vuoden ajan ja järjestänyt Nautelankosken museossa erilaisia perinnepäiviä.

Käsityöpäivän järjestävät Liedon Karjalaseura ry. ja Liedon museo
Nautelankosken museon osoite: Nautelankoskentie 40, 21360 Lieto As.

Lisätietoja:

Liedon museo
Terhi Ykspetäjä-Remes
terhi.ykspetaja-remes@liedonmuseo.fi
www.liedonmuseo.fi